

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11Csp/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618200025
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Marián Mokoš
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2018:4618200025.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom Mariánom Mokošom v právnej veci žalobkyne: K. P., nar. XX.XX.XXXX bytom V. č. XX, XXX XX C., právne zastúpená Mgr. Vlastimil Valkovič, advokát so sídlom Andreja Hlinku 4239/58 Topoľčany, proti žalovanému: Endepro, s.r.o. v likvidácii, Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, IČO: 35 805 731, zastúpenému RR Legal Corp, s.r.o. advokátska kancelária Humenské námestie 4, 851 07 Bratislava, IČO: 46 789 634, substitučne Mgr. Ivanou Hodálovou, advokátkou so sídlom Dunajská 48, 811 08 Bratislava, IČO: 50 057 367, o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, o určenie neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru a o zaplatenie sumy 207,84 eura, takto

rozhodol:

Súd určuje, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 474541917 zo dňa 21.08.2011 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Súd žalobu v časti určenia, že zmluva o zabezpečení splátok úveru uzatvorená dňa 21.08.2011 medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná a v časti zaplatenia sumy 207,84 eura žalovaným žalobkyni zamieťa.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 99,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

odôvodnenie:

1./ Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že všetky ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 474541917 uzatvorenej dňa 21.08.2011 so žalovaným upravujúce poplatky a úroky sú neplatné a zároveň určenia, že zmluva o zabezpečení splátok úveru uzatvorená toho istého dňa je neplatná. Okrem toho sa žalobkyňa domáhala od žalovaného zaplatenia sumy 207,84 eura. Na pojednávaní dňa 04.05.2018 žalobkyňa navrhla zmenu žaloby v časti týkajúcej sa zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že sa domáha určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 474541917 zo dňa 21.08.2011 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom súd pripustil uvedenú zmenu žaloby uznesením. Žalobkyňa prvú časť žaloby odôvodnila tým, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.08.2011 absentuje údaj o konečnej splatnosti úveru ako aj údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a poplatkov a je v nej nesprávne vypočítaná RPMN. Určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru uzatvorenej dňa 21.08.2011 sa domáhala s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že jej uzatvorením chcel žalovaný zrejme obísť zákon tým, že odmenu obchodného zástupcu nezahrnul do celkových nákladov súvisiacich so zmluvou o spotrebiteľskom úvere ako doplnkovou službou a vo výške odmeny obchodného zástupcu sú zrejme skryté aj úroky z úveru. Keďže na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zaplatila žalovanému

celkovo sumu 507,84 eura, tak rozdiel medzi touto sumou a úverom vo výške 300 eur v sume 207,84 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je povinný vydať. O bezdôvodnom obohatení sa dozvedela až v rámci porady s právnym zástupcom dňa 05.12.2017 a teda až odvtedy podľa nej začala plynúť subjektívna premlčacia doba a pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, tak vzhľadom na úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na jej úkor, ktorý tu nevyhnutne existoval už od uzatvorenia zmluvy je pre začiatok plynutia 10 ročnej premlčacej doby rozhodný okamih, kedy bezdôvodné obohatenie skutočne vzniklo.

2./ Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil, pričom namietal absenciu naliehavého právneho záujmu na určovacích petitoch žaloby s poukazom na ustanovenie § 137 písm. c/, d/ CSP. Pokiaľ ide o námietky žalobkyne týkajúce sa náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, tak v prípade splátok úveru poukazyval na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-42/15 z 09.11.2016. Výšku RPMN 70,38% uvedenú v zmluve o spotrebiteľskom úvere považoval za primeranú, ktorá nie je v rozpore s dobrými mravmi, pričom právna úprava jednoznačne stanovuje, ktoré veličiny je potrebné zohľadniť pri výpočte RPMN. Odplaty za dobrovoľné doplnkové služby, či sankcie do RPMN nevstupujú a preto námietky žalobkyne nemajú žiadnu právnu oporu. Doplnková služba podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru nie je v žiadnom prípade podmienkou získania úveru a preto sa odmena za túto službu nezapočítava do RPMN. V prípade nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniesol žalovaný námietku premlčania pre uplynutie subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby s poukazom na skutočnosť, že posledné plnenie žalobkyne v prospech žalovaného sa uskutočnilo dňa 07.07.2012, pričom žaloba bola podaná až 03.01.2018. Z uvedených dôvodov žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a vo svojom ďalšom vyjadrení zo dňa 15.05.2018 namietal samoučelnosť určovacích bodov petitu a zaoberal sa plynutím subjektívnej ako aj objektívnej premlčacej doby pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia s poukazom na viaceré rozhodnutia súdov. Vyjadrenie konečnej splatnosti úveru v zmluve o spotrebiteľskom úvere považoval za dostatočne určité aj pre priemerného spotrebiteľa.

3./ Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, oboznámením sa s písomnými vyjadreniami žalovaného a s predloženými dokladmi, pričom zistil, že sporové strany dňa 21.08.2011 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 474541917, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 300 eur a žalobkyňa sa zaviazala úver vrátiť v 60 týždenných splátkach s tým, že mala zaplatiť 59 splátok po 6,73 eura a poslednú splátku v sume 6,42 eura a teda celková čiastka, ktorú ako spotrebiteľ mala zaplatiť predstavovala 403,49 eura, pričom do tejto celkovej čiastky bol už započítaný úrok vo výške 23,57 % ročne t.j. 43,19 eura a administratívny poplatok v sume 60,30 eura. V zmluve je RPMN vyčíslená na 70,38 % a priemerná RPMN na 45,11 %. Termín konečnej splatnosti úveru je podľa zmluvy siedmy deň 60-teho týždňa po dni uzavretia zmluvy. Zároveň v ten istý deň sporové strany uzavreli zmluvu o zabezpečení splátok úveru, podľa ktorej žalobkyňi bola poskytovaná služba spočívajúca v prevzatí peňažnej hotovosti určenej na úhradu splátky spotrebiteľského úveru za odmenu vo výške 154,50 eura, ktorá tiež mala byť zaplatená v 60-tich týždenných splátkach s tým, že 59 splátok malo byť uhradených po 2,57 eura a posledná splátka vo výške 2,87 eura. Na základe uvedených zmlúv žalobkyňa celkovo zaplatila žalovanému sumu 507,84 eura, čoho dokladom je karta splátok predložená žalobkyňou, do ktorej obchodný zástupca žalovaného svojim podpisom potvrdzoval uhradenie jednotlivých splátok zo strany žalobkyne s tým, že úver bol zaplatený aj so zľavou. Uvedené splátky boli uhrádzané v období od 30.08.2011 až do 07.07.2012, kedy bola zaplatená posledná splátka.

Podľa § 9 ods.1 Zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Podľa ods.2 písm. f/ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, podľa písm. j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podľa písm. k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods.1 Zákona č.129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak podľa písm. a/ zmluva o

spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1 a podľa písm. b/ ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 2 písm. g/ Zákona č. 129/2010 Z.z. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa ods. 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 100 ods. 1 O. z., právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej / § 101 až § 110 /. Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 O. z., právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za 2 roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za 3 roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Podľa § 137 Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o :

a/ splnení povinností,

b/ nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c/ určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d/ určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

4./ Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, avšak nie je dôvodná v časti určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru ako aj v časti vydania bezdôvodného obohatenia v sume 207,84 eura. Žalobkyňa sa v prvom rade domáhala určenia, že spotrebiteľský úver poskytnutý jej žalovaným na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 774541917 zo dňa 21.08.2011 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, pričom žalovaný namietal naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe, avšak z ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, čo zodpovedá ustanoveniu § 137 písm. d/ CSP a v tomto prípade nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem. Podľa ustanovenia § 137 CSP platného a účinného od 01.07.2016 je v písmenách c/ a d/ zakotvená nová koncepcia, ktorá rozlišuje klasickú určovaciu žalobu a žalobu o určenie inej právnej skutočnosti podľa písm. d/. Záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu žaloby určovacej. Písmo c/ tohto ustanovenia vychádza z doterajšieho ustanovenia § 80 písm. c/ OSP, no s obmedzením, podľa ktorého naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Takýmto osobitným predpisom je napríklad § 711 ods. 6 OZ. Ako v dôvodovej správe uvádza zákonodarcu, medzi osobitné predpisy podľa písm. d/ tohto ustanovenia patria

napríklad Zákonník práce, Zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a pod. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Určenie existencie právnej skutočnosti, napríklad že právny úkon je neplatný odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Výrok rozsudku, že kúpna zmluva je neplatná nemá výpovednú hodnotu, či je v čase jeho vyhlásenia vlastníkom veci žalobca alebo niekto iný. Z uvedeného dôvodu nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Ak bol zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností zapísaný na kupujúceho na základe neplatnej zmluvy, predávajúci môže žalovať kupujúceho, že je vlastníkom nehnuteľnosti (žaloba na určenie práva). Predávajúci nemá k dispozícii žalobu o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, takáto žaloba z osobitného predpisu nevyplýva (rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 8Co/202/2016 zo dňa 14.06.2018). Na základe citovaného právneho názoru a s poukazom na ustanovenie § 137 písm. d/ CSP a § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z., mal súd za to, že žalobkyňa sa žalobou mohla domáhať určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru, keďže táto možnosť jej vyplývala z osobitného predpisu a preto súd posudzoval v rámci rozhodovania o tomto jej nároku námietky žalobkyne ohľadom náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 21.08.2011 a zistil, že tento úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 písm. f/ a j/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a dôsledkom porušenia povinností zo strany veriteľa, aby zmluva obsahovala náležitosti uvedené v § 9 citovaného zákona je to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa názoru súdu v zmluve o spotrebiteľskom úvere je nedostatočným a zákonu nezodpovedajúcim spôsobom uvedená konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, pretože zákon používa pojem termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo je potrebné vyložiť si tak, že tento termín je označený dňom, mesiacom a rokom, dokedy má byť spotrebiteľský úver splatený a nie je možné ponechávať na spotrebiteľovi, aby si tento termín sám vyseletoval z údajov uvedených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, keď navyše splátky boli stanovené v týždenných intervaloch. Povinnosťou žalovaného ako veriteľa bolo zakomponovať termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru do samotnej spotrebiteľskej zmluvy a nie prenášať túto svoju povinnosť na spotrebiteľa a požadovať od neho, aby si sám vypočítaval termín konečnej splatnosti úveru. Taktiež RPMN je v zmluve o spotrebiteľskom úvere nesprávne uvedená v neprospech spotrebiteľa, keďže v zmluve je uvedený údaj RPMN vo výške 70,38%, avšak v skutočnosti RPMN predstavuje 151,27%, pretože podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. do celkových nákladov spotrebiteľa patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a takouto doplnkovou službou bolo aj preberanie peňažnej hotovosti zo strany žalovaného od žalobkyne na splátky úveru a táto doplnková služba bola dohodnutá zmluvou o zabezpečení splátok úveru a teda súvisela so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, v ktorej bolo uvedené, že spotrebiteľ bude uhrádzať splátky úveru v hotovosti a preto aj náklady na túto doplnkovú službu patria do celkových nákladov spotrebiteľa a bolo ich potrebné zohľadniť pri výpočte RPMN, čo však žalovaný neurobil a RPMN vypočítal bez týchto nákladov. Je nesporné, že žalobkyňa musela uzatvoriť zmluvu o zabezpečení splátok úveru, aby získala spotrebiteľský úver a aby mohla splátky spotrebiteľského úveru uhrádzať v hotovosti a spolu s týmito splátkami uhrádzala aj splátky podľa zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Tieto dve zmluvy navzájom súvisia a žalobkyňa ich uzavrela v ten istý deň a preto náklady na doplnkovú službu jednoznačne súvisia so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a potom majú aj vplyv na výpočet výšky RPMN. Samotná skutočnosť, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa spôsobuje, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a preto v tejto časti súd žalobu žalobkyne považoval za dôvodnú. Pokiaľ žalobkyňa namietala ako nedostatok úverovej zmluvy aj skutočnosť, že v zmluve absentuje údaj o výške, počte a termíne splátok istiny úrokov a poplatkov, tak túto námietku súd nepovažoval za dôvodnú s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018, podľa ktorého nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky a pokiaľ ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. V posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená výška, počet a termíny jednotlivých splátok, čo zodpovedá vyššie citovanému stanovisku ohľadom údaju o splátkach úveru a teda námietka žalobkyne v tomto smere nebola súdom považovaná za dôvodnú. Skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a bola v nej nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa, spôsobuje, že

spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a preto súd aj s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. určil, že predmetný spotrebiteľský úver poskytnutý žalobkyni na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 474541917 zo dňa 21.08.2011 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

5./ Žalobkyňa sa ďalej podanou žalobou domáhala určenia, že zmluva o zabezpečení splátok úveru uzatvorená dňa 21.08.2011 so žalovaným je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, avšak podľa názoru súdu o neplatnosti uvedenej zmluvy by bolo možné súdom rozhodnúť len ak to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ CSP), pričom ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. neumožňuje spotrebiteľovi, aby sa domáhal okrem určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru zároveň aj určenia neplatnosti ďalej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a v tomto prípade je to zmluva o zabezpečení splátok úveru. Keďže žalobkyňa neuviedla žiaden osobitný predpis, na základe ktorého by sa mohla domáhať určenia takejto právnej skutočnosti, tak súd mal za to, že takúto žalobu zo strany žalobkyne nie je možné podať, resp. žalobkyňa nemôže od súdu považovať, aby sa rozhodovalo o určení právnej skutočnosti, t.j. neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. V tomto smere súd poukazuje už na vyššie citovaný právny názor prezentovaný Krajským súdom v Nitre v rozsudku sp.zn. 8Co/202/2016 zo dňa 14.06.2018, kde sa odvolací súd zaoberal možnosťou podania žaloby podľa § 137 písm. c/ a d/ CSP, pričom v tomto prípade zákon neumožňoval žalobkyni, aby sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru. Z uvedeného dôvodu súd žalobu žalobkyne v tejto časti ako nedôvodnú zamietol.

6./ Posledným nárokom žalobkyne bol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 207,84 eura s poukazom na skutočnosť, že úver jej bol poskytnutý vo výške 300 eur, pričom tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a na uvedený úver zaplatila splátkami spolu sumu 507,84 eura a teda rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru a uhradenými splátkami v sume 207,84 eura predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Je nesporné, že na základe posúdenia poskytnutého spotrebiteľského úveru ako bezúročného a bez poplatkov je všetko, čo žalobkyňa zaplatila nad sumu 300 eur potrebné považovať za bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, keďže došlo k plneniu bez právneho dôvodu. Na základe uvedeného žalobkyni vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 207,84 eura, ale keďže žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne, tak súd podľa § 100 ods. 1 OZ na uvedenú námietku musel prihliadnuť a posúdiť, či právo žalobkyne je premlčané alebo nie a teda, či je možné priznať jej nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je stanovená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna premlčacia doba. Jej začiatok je upravený odlišne; tieto dve premlčacie doby začínajú, plynú a končia nezávisle na sebe. Subjektívna premlčacia doba je kratšia, dvojročná, objektívna premlčacia doba je buď trojročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nebanlivosti alebo 10 ročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Táto (subjektívna) vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor sa niekto bezdôvodne obohatil a o tom, v prospech koho k tomuto obohateniu došlo, pritom musí byť skutočná. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodiť vznik bezdôvodného obohatenia a to, kto sa na jeho úkor obohatil. V zmysle ustanovenia § 107 ods. 1 OZ sa o vzniku bezdôvodného obohatenia oprávnený dozvie vtedy, keď má k dispozícii údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudol vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a osobe obohateného. V tejto súvislosti súd poukazuje na už ustálenú súdnu prax, z ktorej vyplýva, že oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/67/2011). Pri aplikácii ustanovenia § 107 ods. 1 OZ je potrebné minimálne vychádzať zo dňa, kedy žalobkyňa poukázala žalovanému ako veriteľovi poslednú splátku úveru. V tejto súvislosti je však potrebné poznamenať, že zaplatením jednotlivých splátok začína u každej plynúť premlčacia lehota,

najneskôr však zaplacením poslednej splátky. Žalobkyňa poslednú splátku zaplatila dňa 07.07.2012, od ktorého dňa začala plynúť 2ročná subjektívna premičacia doba a uplynula dňa 07.07.2014, pričom žaloba bola podaná na súde až dňa 03.01.2018. Ak si teda žalobkyňa svoj nárok uplatnila na súde až dňa 03.01.2018, uplatnila si ho po uplynutí 2ročnej subjektívnej premičacej lehoty, ale aj trojročnej objektívnej premičacej lehoty. Žalobkyňa bezpochyby dňom poslednej splátky úveru mala k dispozícii všetky listinné podklady a všetky údaje, ktoré jej umožňovali podať žalobu na súd o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaného už v tento deň resp. v 2ročnej premičacej lehote. Už samotné uplynutie 2ročnej subjektívnej premičacej doby postačuje k tomu, aby súd zamietol žalobu žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže zároveň dospel aj k záveru o uplynutí trojročnej objektívnej premičacej lehoty a nemusel sa ďalej zaoberať názorom žalobkyne o 10 ročnej objektívnej premičacej lehote z dôvodu úmyselného bezdôvodného obohatenia, avšak súd považuje za potrebné dodať, že v tomto prípade žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala úmysel žalovaného obohatiť sa na jej úkor, pretože na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie, nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv resp. jeho vedomosť, že viaceré nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať je potrebné v každom jednotlivom konkrétnom prípade s poukazom na okolnosti uzavretia konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný ako úverový veriteľ v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje na úkor dlžníka. Ani skutočnosť, že žalovaný chcel získať odplatu na základe zmluvy o zabezpečení splátok úveru sama osebe nedokazuje úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne, ktorá žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala, že by v čase uzavretia úverovej zmluvy a zmluvy o zabezpečení splátok úveru existoval úmysel žalovaného a že tento smeroval k bezdôvodnému obohacovaniu sa. Z toho dôvodu je potrebné na prejednávanej vec aplikovať ustanovenie § 107 ods. 2 OZ, podľa ktorého sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premičí najneskôr za tri roky, pričom sa jedná o objektívnu lehotu, ktorá začína plynúť odo dňa, keď k bezdôvodnému obohacovaniu došlo (uznesenie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 25Co/391/2017 zo dňa 27.08.2018). Z uvedených dôvodov a v dôsledku premičania nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia súd zamietol jej žalobu aj v tejto časti.

7./ Žalobkyňa je oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. u/ Zákona č.71/1992 Zb. a preto súd podľa § 2 ods.2 cit. zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku za podanú žalobu o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, ktorej bolo vyhovené, žalovaného, pričom súdny poplatok bol stanovený podľa položky 1 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 99,50 eura.

8./ O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko obe strany mali vo veci iba čiastočný úspech a to žalobkyňa v časti určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a na druhej strane žalovaný bol úspešný v časti určenia neplatnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru a v časti vydania bezdôvodného obohatenia, pričom úspech strán v určovacích žalobách nie je možné číselne vyjadriť zlomkom ani percentom a preto súd žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Topoľčany.

Podľa §-u 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).